

STORTINGET

Representantforslag 40 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene Åslaug Sem-Jacobsen, Geir Pollestad, Heidi Greni,
Geir Adelsten Iversen og Nils T. Bjørke

Dokument 8:40 S (2018–2019)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Åslaug Sem-Jacobsen, Geir Pollestad, Heidi Greni,
Geir Adelsten Iversen og Nils T. Bjørke om utvi-
delse av konsesjon for lokalradio på FM-nett**

Til Stortinget

Bakgrunn

Lokalradio er en viktig del av mediemangfoldet i Norge. Med sitt innholds- og aktørmangfold og store eiermessige spredning tilfører lokalradioene medietilbudet i Norge bredde, variasjon og valgmuligheter. De bidrar til lokal nyhetsdekning, underholdning og informasjon i ulike miljøer og har ofte rollen som meningsbærende opposent til lokalavis. Enkelte steder er lokalradioen den eneste stemmen i lokaldemokratiet. Lokalradio fremmer lokal identitet, språk og kultur og er ellers viktig som et sosialt samlingspunkt og folkeopplyser. Mediemangfoldet berikes også ved den delen av lokalradioene som kalles nisjeradioer, slik som livs-synsradioer, studentradioer og radio for særinteresser av ulike slag. Et nisjeinnhold vil ofte ikke kunne ivaretas av nasjonale kringkastere.

I tillegg til redaksjonelle bidrag er lokalradioen et viktig ledd i ulike kommuners beredskap ved å fungere som informasjonskanal når det oppstår akutte situasjoner. En del av lokalradioene har også ansvar for å viderefremme nasjonale beredskapsmeldinger fra NRK. At de fleste lokalradioer sender på FM-nettet, gjør derfor at deres meldinger kan tas inn av de som benytter FM-radio og ikke kan nås via DAB-radio.

Pr. 1. november 2018 oppgir Norsk Lokalradioforbund at 113 aktører i dag driver lokalradio på FM. 30 pst. av disse aktørene har skaffet seg parallell distribusjon på DAB. 19 aktører driver lokalradio kun på DAB. Antallet «nye» aktører som har kommet til bransjen for å kunne starte lokalradio på DAB nå som det har blitt digitalisert, er 7 stk.

Det er i dag ca. 365 ansatte i de ulike lokalradioene med en omsetning på rundt 186 mill. kroner. I tillegg til lønnede ansatte jobber det ca. 2 000 frivillige i radioene.

Forslagsstillerne mener måten man politisk legger til rette for at lokalradio i Norge skal få mulighet til å overleve, vokse og utvikle seg, er av stor betydning. Mediemangfoldet må hegnes om, men tilgangen befolkningen har til journalistikk rundt om i landet er under press. En betydelig del av annonseinntektene i mediebransjen forsvinner nå til internasjonale aktører som Google og Facebook, samtidig som mediebedriftene har et stort behov for omlegging og investering i digitale løsninger. For norsk lokalradio gjelder også disse utfordringene, samtidig som denne delen av mediebransjen de siste årene i tillegg har fått ytterligere utfordringer med konkurranse fra en rekke nye nasjonale radiokanaler på DAB.

Lokalradioene er små og mellomstore bedrifter som derfor sliter økonomisk med å gå over på DAB-nettet de neste årene samtidig som de skal utvikle seg redaksjonelt og også digitalisere andre deler av virksomheten – særlig siden konsesjonen på FM-nettet bare gjelder til og med 2021. Til forskjell gjelder konsesjonene på DAB-nettet for lokalradio ut 2031.

Norsk Lokalradioforbund mener at den korte konsesjonsperioden på FM-nettet er en stor hemsko siden lokalradiobransjen i all hovedsak lever av de inntektene de har fra radiosendingene sine der. Det er inntektene

fra FM-sendinger som i stor grad bidrar til de investeringene lokalradioene kan gjøre, bl.a. egne midler som må reises for å komme seg på DAB. At FM-konsesjonene snart går ut, gjør derfor at lokalradioene mangler forutsigbarhet, og skaper stor usikkerhet rundt både det å investere i videre drift og det å investere i DAB.

De største lokalradioene sender både på FM og DAB. De mindre radioene sender foreløpig fremdeles bare på FM. De største aktørene, som har kommet lengst i digitaliseringen, har 23 pst. av lyttingen på DAB og 73 pst. på FM.

Lokalradioblokka for DAB er delt inn i 37 regioner, og i 35 av disse er det utstedt anleggskonsesjon. 2 regioner er ferdig utbygget, 23 regioner er under utbygging, mens 12 ikke har startet å bygge ut enda.

Det er i stor grad den kommersielle lokalradioen i hvert distrikt som har tatt på seg utbyggeransvaret for DAB. Noen steder har flere mindre aktører gått sammen om å bygge ut. 12 nye sendere har kommet opp i 2018 av nå totalt 66 sendere i drift. Det er estimert at man trenger over 200 sendere for DAB-dekning for lokalradio.

Medietilsynet anslo i 2015 at det ville koste 110 mill. kroner å bygge ut sendernetene i lokalradioblokka, tilsvarende rundt 3 mill. kroner per region, men det har ifølge Norsk Lokalradioforbund allerede blitt mye dyrere enn antatt. De anslår at 200 mill. kroner er en mer realistisk sum. Dess lenger fra byene man kommer, dess mer kostbare blir også utbyggingene. Ifølge Norsk Lo-

kalradioforbund er også driftskostnadene for DAB langt høyere enn man var kjent med fra FM. Det gjør forutsigbarheten for lokalradio enda dårligere.

Ordningen som lar lokalradio fortsette på FM ut 2021, etter at de nasjonale aktørene slukket sine sendere, bør derfor utvides til å gjelde like lenge som konsesjonene lokalradio har på DAB-nettet, det vil si ut 2031. Det vil styrke lokalradio i Norge betraktelig både fordi det vil gjøre det tryggere å gjøre de investeringene som kreves for å bygge lokale digitale kringkastingsnett, og fordi det vil gjøre det enklere å gjøre nye grep både teknisk og innholdsmessig.

At lokalradio som sender på FM-nettet, får fortsette å gjøre det etter 2021, vil også styrke beredskapen i Norge ved at beredskapsmeldinger som lokalradioene skal sende for NRK, kan nå flere via FM. Det er et pluss all den tid det fortsatt er mange som ikke lytter til DAB.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen forlenge dagens FM-konsesjoner for lokalradio ut 2031, tilsvarende utløpstiden for lokalradioens digitale konsesjoner.

14. november 2018

Åslaug Sem-Jacobsen

Geir Pollestad

Heidi Greni

Geir Adelsten Iversen

Nils T. Bjørke